

Sygn. akt *XVI GC 1290/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	SSO Beata Dzierżko
Protokolant –	sekretarz sądowy Wojciech Napierkowski

po rozpoznaniu 30 sierpnia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa *(...) spółki akcyjnej w P.*

przeciwko *PPHU (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.*

o uchylenie uchwały

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda *(...) spółki akcyjnej w P.* na rzecz pozwanego *PPHU (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.* kwotę 1 097 zł (tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Beata Dzierżko

Sygn. akt *XVI GC 1290/16*

UZASADNIENIE

Pozwem z 9 grudnia 2016 roku *(...) spółka akcyjna w P.* wniosła o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (dalej: NZW) *PPHU (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością* z 9 listopada 2016 roku w przedmiocie zmiany umowy spółki. Nadto wniesiono o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym sześciokrotności stawki minimalnej opłaty za czynności radców prawnych w tego typu sprawach.

W uzasadnieniu wskazano, że wspólnicy pozwanej (przedsiębiorstwa działające i używające znaku *(...)*) wypracowały koncepcję, że prowadzenie spraw związanych z utrzymaniem ochrony prawnej na wspólny znak towarowy *(...)* zostanie powierzone tej spółce. Po wpisaniu pozwanej jako uprawnionej z tytułu rejestracji znaku wspólnego *(...)* (oznacza się nim produkty wytworzone przez wszystkich wspólników) Urząd Patentowy wezwał do przedstawienia regulaminu używania tego znaku. Wspólnicy wypracowali regulamin, zatwierdzony następnie uchwałą Zgromadzenia Wspólników, który uwzględniał interesy oraz oczekiwania wszystkich wspólników. Na przestrzeni lat doszło do zmian w strukturze własnościowej pozwanej, aktualnie wspólnikami jest pięć podmiotów (w tym powódka), jednakże wspólnikiem większościowym posiadającym – razem z zależną spółką – 2/3 udziałów jest *(...)* S.A, co daje tej spółce możliwość samodzielnego przeprowadzenia każdej zmiany. Umowa spółki w pierwotnym brzmieniu nie zawierała żadnych postanowień w przedmiocie działań spółki związanych z ochroną znaku *(...)*, co miało być świadomym

działaniem wspólników – wszyscy mieli być uprawnieni do używania tego znaku. Finansowanie pozwanej odbywa się na podstawie opłat wnoszonych przez wspólników za ochronę znaków oraz inne świadczone usługi, opłaty są ponoszone w równej wysokości (niezależnie od udziału w kapitale zakładowym) przez każdego ze wspólników. 9 listopada 2016 roku odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej, które podjęło uchwałę nr 3 zmieniającą umowę spółki w ten sposób, że § 19.1 otrzymał brzmienie „Rada Nadzorcza składa się z trzech do siedmiu członków w tym, przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, wybieranych przez Zgromadzenie Wspólników na okres dwóch lat”. Za przyjęciem takiej uchwały głosował jedynie wspólnik większościowy (wraz ze spółką zależną). Przed podjęciem uchwały w Radzie Nadzorczej było 5 członków (trzech wskazanych przez wspólników mniejszościowych, a dwóch przez wspólnika większościowego). Powodowa spółka wskazała, że wobec przyjęcia zaskarżonej uchwały pozwana będzie mogła rozszerzyć skład Rady Nadzorczej i przez to wspólnicy mniejszościowi stracą możliwość kontroli spółki, co w ocenie powoda może doprowadzić do pozbawienia pozostałych wspólników prawa do korzystania z przedmiotowego znaku towarowego i wpływu na funkcjonowanie pozwanej spółki.

Jako podstawę prawną roszczenia wskazano art. 249 § 1 k.s.h. w zw. z art. 250 pkt 2 k.s.h. Zdaniem powódki zaskarżona uchwała nr 3 jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i ma na celu pokrzywdzenie powódki. W trakcie NZW powódka głosowała przeciw zaskarżonej uchwale oraz zażądała zaprotokołowania swojego sprzeciwu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana wyjaśniła, że podjęcie uchwały nr 3 poprzedziła dyskusja wspólników. W trakcie dyskusji wyrażono pogląd, iż niezbędnym jest możliwość powiększenia Rady Nadzorczej – na wzór innych spółek – gdzie dodatkowo powinni zasiadać eksperci. Pozwana podniosła także, iż powyższa uchwała daje jedynie możliwość zwiększenia składu Rady Nadzorczej, co nie oznacza jednak, że do takiej sytuacji dojdzie. W ocenie pozwanej nie ma znaczenia argument powódki, że możliwe zmiany w Radzie Nadzorczej mogą spowodować pozbawienie pozostałych wspólników pozwanej prawa do korzystania ze znaku towarowego, z uwagi na fakt, że Rada Nadzorcza nie posiada żadnych kompetencji dotyczących tego znaku. Ponadto umowa spółki nie przewiduje żadnych szczególnych praw przysługujących któremukolwiek ze wspólników przy powoływaniu członków Rady Nadzorczej, a zatem wspólnik większościowy i tak mógłby przegłosować dowolne zmiany personalne w jej obsadzie. Zdaniem pozwanej tym samym powódka nie wykazała istnienia żadnej z przesłanek z art. 249 k.s.h.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Na rynku funkcjonuje kilka spółek wykorzystujących znaki towarowe (...).

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe i Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powstała 17 marca 1989 roku. W zawiązaniu tej spółki uczestniczyło łącznie (...) podmiotów, w tym podmioty wytwarzające produkty pod znakiem (...), które objęły od(...) do (...)udziałów (stanowiące od (...) do (...)) w jej kapitale zakładowym dzielącym się na (...) udziałów. W składzie wspólników nie było podmiotu, który miałby znaczący (ani dominujący) udział w strukturze kapitałowej. Przedmiot działalności spółki został określony jako „działalność wytwórcza, usługowa, handlowa oraz badawczo-rozwojowa w zakresie przemysłu zielarskiego, obrotu ziołami i produktami ze składnikiem ziołowym oraz środkami produkcji i ochrony ziół”. Spółka miała być bazą współpracy wspólników w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć, świadczyć usługi z zakresu działalności badawczo-rozwojowej, a także promocyjno-marketingowej. Umowa przewidywała 5-osobową Radę Nadzorczą wybieraną przez Zgromadzenie Wspólników na okres 2 lat (kserokopie: odpisu z rejestru handlowego, k.40-42; postanowienia o wpisie do rejestru, k. 43-44, umowy spółki, k. 45-52).

PPHU (...) sp. z o. o. została wpisana w Urzędzie Patentowym RP jako uprawniona z tytułu rejestracji wspólnego słownego znaku towarowego ((...)), w miejsce zlikwidowanego Zrzeszenia Zjednoczenia (...), przy czym wszystkie przedsiębiorstwa które były w nim zrzeszone stały się wspólnikami pozwanej spółki (bezsporne, wydruk z bazy UPRP, k. 53; zeznania świadka A. C., k. 313).

Na żądanie Urzędu Patentowego uchwałą nr 20 Zgromadzenia Wspólników PPHU (...) sp. z o. o. z 18 września 1991 roku zatwierdzono Regulamin używania wspólnego znaku towarowego (...) (protokół z posiedzenia ZW, uchwała nr 20 oraz treść regulaminu, k. 54-81).

W trakcie funkcjonowania PPHU (...) doszło do zmian w zakresie jej struktury kapitałowej. Aktualnie wspólnikiem większościowym jest (...) S.A., która to spółka posiada bezpośrednio (...) udziałów, a także pośrednio (...) udziałów (właścicielem tych udziałów jest (...) sp. z o.o., jednakże jedynym wspólnikiem tej spółki jest (...) L.). Tym samym łącznie wspólnik większościowy posiada wpływ na głosowanie z (...) udziałów w kapitale zakładowym pozwanej, co daje 2/3 głosów w trakcie Zgromadzenia Wspólników.

(...) sp. z o. o. są:

- 1) (...) S.A. - (...) udziałów,
- 2) (...) S.A. - (...) udziałów,
- 3) (...) S.A. - (...) udziałów,
- 4) (...) Sp. z o.o. - (...) udziałów,
- 5) (...) S.A. - (...) udziałów

(odpis pełny z KRS dot. pozwanej i informacja z KRS dot. (...) W., k. 82-91)

(...) sp. z o. o. zajmuje się wyłącznie działalnością administracyjną w zakresie ochrony wspólnych znaków (...) oraz rejestruje nowe znaki w celu umożliwienia korzystania z nich przez wspólników (zeznanie świadka A. C., k. 313).

Bezspornym jest, że działalność spółki jest finansowana z opłat, które są wnoszone przez wspólników, a ich wysokość jest taka sama dla każdego ze wspólników, bez względu na liczbę posiadanych udziałów (zeznanie świadka T. M., k. 292; zeznanie świadka A. C., k. 313).

Obowiązującą umową spółki jest umowa ze zmianami dokonanymi w 1998 roku. Stosownie do § 16 ust. 1 umowy na zgromadzeniu wspólników każdy udział odpowiada jednemu głosowi, a uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, przy czym zmiana umowy spółki, zwiększenia lub zmniejszenia kapitału zakładowego, połączenia lub likwidacji spółki, zapadają większością 2/3 głosów (§17). Rada Nadzorcza od 1998r. do 2016r. (tj. do czasu podjęcia zaskarżonej uchwały) składała się z 3 do 5 członków. Rada wykonuje stały nadzór nad działalnością spółki i może powierzyć wykonywanie nadzoru w określonym zakresie poszczególnym swym członkom. Wspólnicy wyłączeni są od indywidualnej kontroli działalności spółki, mogą jednak żądać od zarządu informacji i wyjaśnień we wszystkich sprawach związanych z tą działalnością. Do działalności Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- a) badanie bilansu oraz rachunku zysków i strat co do zgodności z księgami, dokumentami i stanem faktycznym,
- b) badanie sprawozdań i wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia strat,
- c) składanie Zgromadzeniu Wspólników corocznego sprawozdania z wyników powyższych badań,
- d) reprezentowanie spółki w umowach i sporach z członkami Zarządu,
- e) stawianie na Zgromadzeniu Wspólników wniosku o dzielenie absolutorium Zarządowi,
- f) zawieszenie z ważnych powodów w czynnościach członków Zarządu,
- g) ustalanie wynagrodzenia i nagród dla członków

h) rozpatrywanie innych spraw wynikających z przepisów prawa, umowy lub wnoszonych przez Zarząd albo wspólnika (§22 umowy spółki).

Zgodnie z § 5 umowy spółka jest właścicielem wspólnego znaku towarowego (...) i prowadzi sprawy związane z ochroną prawną tego znaku oraz sprawuje nadzór oraz kontrolę nad prawidłowością jego używania, a zadania te realizuje na podstawie regulaminu używania wspólnego znaku towarowego (...) umowa spółki k. 96-106, 154-157).

Regulamin używania wspólnego znaku towarowego z 1995r. został zmieniony uchwałą nr 111 z dnia 10 kwietnia 2001 roku, a następnie 9 kwietnia 2015 roku uchwałą nr 3 NZW. Regulamin nie przewidywał uprawnień Rady Nadzorczej w stosunku do znaków towarowych (...) (uchwały, k. 136-137, 150-152, 169-172, 174-177).

W spółce od około 10 lat istniał zwyczaj powoływania do Rady Nadzorczej po jednym przedstawicielu każdego z 5 wspólników. Członkowie RN nie pobierali z tego tytułu wynagrodzenia (zeznania świadka A. L., k. 292; zeznania świadka A. C., k. 313; zeznanie dyrektora zarządu pozwanej J. Z., k. 313). Posiedzenia RN odbywają się 1-2 razy w roku (zeznania dyrektora zarządu pozwanej J. Z., k. 313).

Przedstawiciele wspólników mniejszościowych w Radzie Nadzorczej (3) przegłosowywali przedstawiciele wspólnika większościowego (2), np. odnośnie zapisów umowy o pracę dyrektora zarządu (protokół, k. 243-246; zeznanie świadka A. L., k. 292).

9 listopada 2016 roku w siedzibie pozwanej odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki. Na Zgromadzeniu reprezentowali byli wspólnicy posiadający (...) udziałów w kapitale zakładowym. Stosunkiem głosów (...) „za” do(...) „przeciw” Nadzwyczajne Zgromadzenie podjęło uchwałę nr 3 zmieniającą § 19.1 umowy spółki, który otrzymał brzmienie: „Rada Nadzorcza składa się z trzech do siedmiu członków, w tym prezesa i wiceprezesa wybieranych przez Zgromadzenie Wspólników na okres dwóch lat”. (...) tej zmiany pochodziła od (...) L. (...) S. A. oraz (...) S.A. oświadczyli, że głosowali przeciwko uchwale i zażądali zaprotokołowania ich sprzeciwów. Podjęcie uchwały poprzedzono dyskusją wspólników, w trakcie której przedstawiciel wspólnika większościowego wskazywał na potrzebę dokooptowania ekspertów do Rady Nadzorczej, którzy byłiby bardziej obiektywni niż zasiadający w niej przedstawiciele wspólników. Wspólnik mniejszościowy nie widział potrzeby powołania ekspertów do RN, sprzeciwiał się także ponoszeniu wydatków na ich wynagrodzenia (akt notarialny – protokół z NZW, k. 92-106; notatka k. 134-135, zeznania świadka R. G., k. 218, zeznania świadka Ł. C., k. 218, zeznania świadka A. L., k. 292; zeznania świadka T. M. (2), k. 292).

Pismem z 9 czerwca 2017 roku (...) S.A. wniosła o umieszczenie w porządku obrad Zgromadzenia Wspólników PPHU (...) punktów obejmujących: zwiększenie liczby członków Rady Nadzorczej spółki do 7 członków i wybór członków Rady Nadzorczej w związku ze zwiększeniem jej liczebności oraz ustalenie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej spółki (pismo, k. 240; zeznanie świadka A. L., k. 292).

(...) W. zgłosił do rozszerzonej Rady Nadzorczej swojego kandydata (email z 27.06.2017r., k. 241-242).

30 maja 2018r. odbyło się Walne Zgromadzenie Wspólników PPHU (...) sp. z o. o., w trakcie którego doszło do wyboru 3 członków Rady Nadzorczej. Przedstawiciele wspólników mniejszościowych nie uzyskali wymaganej większości głosów i nie weszli do Rady Nadzorczej. Zgłoszony przez (...) L. K. U. zażądał wynagrodzenia za wykonywanie obowiązków członka RN, na co nie wyrazili zgody wspólnicy mniejszościowi (protokół WZW, k. 300-302; zeznanie prezesa zarządu powódki E. S., k. 313; informacja z KRS, k. 303 -304).

Na kolejnym NZW w dniu 21 sierpnia 2018r. nie doszło do poszerzenia składu Rady Nadzorczej wobec niezgłoszenia kandydatów przez wspólników (protokół NZW, k. 306-307; zeznanie dyrektora zarządu pozwanej J. Z., k. 313).

Wspólnicy mniejszościowi pozostają skonfliktowani ze wspólnikiem większościowym i PPHU (...) sp. z o. o. w związku z próbami rejestracji znaków towarów (...) przez poszczególnych wspólników na swoją rzecz, w tym m. in. przez powódkę i (...) L. ewentualnie wpisania powódki jako współuprawnionego do znaku towarowego (...) (zawiadomienie,

k. 201; Informacja z 10.10.2017r., k. 202; protokół WZW z 28.06.2017r., k. 204-207; zeznania świadków: R. G., k. 218; wniosek z 5.06.2017r., k. 247-255; pisma z 29.03.2004r., k. 256-258; pismo z 15.04.2004r., k. 259; pismo z 25.05.2004r., k. 260; pismo z 26.05.2004r., k. 261, pismo z 21.06.2004r., k. 262; pismo z 18.06.2004r., k. 263; pismo z 14.01.2014r., k. 264-265; podania do UP RP, k. 266-273; zeznanie świadka A. L., k. 292; zeznanie świadka A. C., k. 313).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o okoliczności bezsporne, przywołane powyżej dokumenty oraz zeznania przesłuchanych w sprawie świadków i przedstawicieli stron, którym Sąd dał wiarę w całości nie znajdując podstaw do ich zakwestionowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawą żądania powódki był art. 249 § 1 k.s.h., który stanowi, że uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Powódka upatruje swojej legitymacji czynnej na podstawie art. 250 pkt 2 k.s.h. Zgodnie z powołanym przepisem prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Bezspornym w sprawie było, iż powódka głosowała przeciwko uchwale, a także, że zgłosiła sprzeciw, co wynika z protokołu NZW. Tym samym należało uznać, że spółka (...) S.A. posiada legitymację czynną w tej sprawie.

Bezsporny był także fakt zachowania przez stronę powodową terminu miesięcznego do zaskarżenia uchwały (art. 251 k.s.h.).

Przedmiotem żądania pozwu było uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 9 listopada 2016r., która obejmowała zmianę umowy pozwanej spółki w ten sposób, że § 19.1 umowy spółki otrzymał następujące brzmienie „Rada Nadzorcza składa się z trzech do siedmiu członków, w tym prezesa i wiceprezesa wybieranych przez Zgromadzenie Wspólników na okres dwóch lat”.

Powyzsza zmiana w przekonaniu powódki jest sprzeczna z dobrymi obyczajami oraz ma na celu pokrzywdzenie wspólnika.

W pierwszej kolejności podniesiono, że zmiana zasad funkcjonowania Rady Nadzorczej odbiega od pierwotnych założeń i jest niezgodna z przyjętą w pozwanej spółce praktyką, co w rzeczywistości doprowadzi do całkowitej dominacji wspólnika większościowego, który posiada 2/3 udziałów i utraty przez wspólników mniejszościowych (w tym powódkę) jakiegokolwiek wpływu na spółkę i na znak towarowy (...).

Należało rozważyć czy zaskarżona uchwała jest zgodna z dobrymi obyczajami i czy wypełnia przesłanki przyjęcia jej w celu pokrzywdzenia wspólnika.

Pojęcie dobrych obyczajów stanowi klauzulę generalną, która oparta jest na kryterium ocennym zaczerpniętym z zasad powszechnej obyczajowości. W doktrynie podnosi się, że przez dobre obyczaje należy rozumieć takie zachowania, które wpływają pozytywnie na funkcjonowanie spółki i otoczenie "gospodarcze", a są z pewnością związane z przestrzeganiem uczciwości "kupieckiej" przy prowadzeniu działalności gospodarczej (Kidyba Andrzej, Komentarz aktualizowany do art. 1-300 Kodeksu spółek handlowych, Warszawa 2018). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ocenia się, że klauzula dobrych obyczajów (podobnie jak klauzula zasad współżycia społecznego) wyraża ideę słuszności, odwołuje się do powszechnie uznawanych w kulturze społeczeństwa wartości, umożliwia dostosowanie ogólnych norm prawnych do konkretnego stanu faktycznego przy uwzględnieniu systemu ocen czy zasad postępowania o charakterze pozaprawnym oraz służy realizacji sprawiedliwości w znaczeniu materialnoprawnym (art. 45 ust. 1 Konstytucji) (przykładowo: wyrok SN z dnia 23 lutego 2017 r., V CSK 230/16).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że sama zmiana maksymalnej liczby członków Rady Nadzorczej (jej zwiększenie do 7) w okolicznościach tej sprawy nie jest zachowaniem, które mogłoby stanowić naruszenie dobrych obyczajów. Powódka powyższą zmianę utożsamia z automatyczną zmianą dotychczasowego układu głosów w Radzie Nadzorczej, gdzie wspólnicy mniejszościowi (w tym powodowa spółka) dysponowali większością głosów w stosunku do wspólnika większościowego (3:2). Zdaniem strony powodowej zmiana umowy spółki poprzez umożliwienie powołania do RN maksymalnie 7, a nie jak dotychczas 5 członków spowoduje zmianę tych proporcji i utratę kontroli nad spółką m. in. przez powódkę. Tymczasem żaden zapis umowy spółki nie wskazuje, że każdy ze wspólników powinien mieć jednego przedstawiciela w organie nadzorczym. Tym samym ukształtowana w ciągu ostatnich lat praktyka zgłaszania (i wyboru) przez wszystkich 5 wspólników po jednym kandydacie do Rady Nadzorczej, nie została potwierdzona w umowie spółki. Oznacza to, iż niezależnie od liczby członków Rady Nadzorczej przewidzianej w umowie spółki, wspólnik większościowy dotychczas miał i nadal ma decydujący wpływ na liczbę członków i skład Rady Nadzorczej, czego dowodzi głosowanie na Zgromadzeniu Wspólników z 30 maja 2018r., gdzie dokonano wyboru 3 członków i żaden z nich nie został zgłoszony przez wspólników mniejszościowych. Nie można zatem uznać, iż zmiana umowy spółki w omawianym zakresie narusza dobre obyczaje. Zdaniem powódki podjęcie zaskarżonej uchwały narusza obowiązek przyzwoitego zachowania gdyż celem większościowego wspólnika, który ją przegłosował było zwalczanie pozostałych wspólników i dążenie do całkowitego przejścia władzy w spółce, która stoi na straży interesu wszystkich wspólników (znaku towarowego). Sąd nie podzielił tego stanowiska. Sam fakt ustanowienia zapisu o możliwej maksymalnej (nie wykraczającej poza ramy rozsądnej w stosunku od rozmiarów prowadzonej działalności) liczbie członków Rady Nadzorczej nie narusza zasady przyzwoitego zachowania. Takim zapisem naruszającym dobre obyczaje mogłoby być np. ograniczenie możliwości udziału przedstawicieli wspólników mniejszościowych w Radzie Nadzorczej. Natomiast blankietowe poszerzenie jej składu żadnych norm moralnych, ani dobrych obyczajów nie narusza. Zaznaczenia wymaga, iż powódka nie wykazała istnienia w obrocie dobrego obyczaju związanego z dysponowaniem przez wspólników mniejszościowych większością w organie nadzorczym spółki, jeżeli zostanie powołany. Przedmiotowa zmiana nie odbiera bowiem powódce prawa do udziału w nadzorze poprzez zgłoszenie swojego przedstawiciela do Rady Nadzorczej. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, iż liczba członków RN w pozwanej spółce zmieniała się na przestrzeni lat i nie zawsze odzwierciedlała liczbę wspólników, a zatem nie można stwierdzić, że zawiązując spółkę wspólnicy w taki sposób określili zasady jej funkcjonowania. Brak jest także podstaw wynikających z umowy spółki do ustalenia, że wszyscy wspólnicy niezależnie od liczby posiadanych udziałów mają mieć (i dotychczas zawsze mieli) jednakowy wpływ na funkcjonowanie spółki, tzn. że każdy wspólnik ma jednakową siłę głosu. Bezspornym było, iż pozwana spółka powstała w związku z koniecznością powołania podmiotu uprawnionego z rejestracji wspólnego dla wszystkich wspólników znaku towarowego (...), którzy ponoszą jednakowe opłaty z tego tytułu. Celem działania spółki jest zatem umożliwienie wszystkim wspólnikom korzystania z tego znaku. Tymczasem liczba członków Rady Nadzorczej nie ma dla powyższego celu znaczenia, skoro organ ten nie ma żadnych uprawnień związanych ze znakami towarowymi i regulaminem używania znaku. Wysokość ponoszonych przez wspólników opłat wiąże się z możliwością korzystania ze znaku towarowego i jego ochroną, a zatem nie przekłada się wprost na udział wspólników w zarządzaniu pozwaną spółką. Nie można zatem uznać, iż liczba członków RN ukształtowana przy innych stosunkach wewnętrznych w spółce nie może zostać zmieniona pomimo zmiany sytuacji w zakresie liczby wspólników i posiadanych przez nich udziałów. Rada Nadzorcza spółki nie ma realnego wpływu na ograniczenie powódce możliwości korzystania ze znaku towarowego, zwłaszcza że podstawą funkcjonowania wspólnego znaku towarowego jest jego regulamin i postanowienia umowy spółki. Rada Nadzorcza nie zajmuje się zatem sposobem korzystania ze wspólnego znaku towarowego, gdyż została powołana w celu wykonywania stałego nadzoru nad działalnością spółki. Wspólnicy wyłączeni są od indywidualnej kontroli działalności spółki, mogą jednak żądać od zarządu spółki informacji i wyjaśnień we wszystkich sprawach związanych z jej działalnością. Rada w szczególności zajmuje się: badaniem bilansu oraz rachunku zysków i strat co do zgodności z księgami, dokumentami i stanem faktycznym, badaniem sprawozdań i wniosków zarządu co do podziału zysku lub pokrycia strat, składaniem Zgromadzeniu Wspólników corocznego sprawozdania z wyników powyższych badań, reprezentowaniem spółki w umowach i sporach z członkami Zarządu, wnioskowaniem o udzielenie absolutorium zarządowi, zawieszeniem z ważnych powodów w czynnościach członków zarządu, ustalaniem wynagrodzenia i nagród dla członków zarządu (§22 umowy spółki). Próżno szukać tu zapisów w sprawie uprawnień wspólników do wspólnego znaku towarowego,

ponadto RN zajmuje się kontrolą bieżącej działalności spółki. Nie jest zatem powołana do kontroli zmiany umowy spółki czy też regulaminu używania znaku wspólnego. Wszelkie uprawnienia związane ze sposobem korzystania ze znaku towarowego posiada Zgromadzenie Wspólników.

Podkreślenia wymaga, iż ustalenie wyższej maksymalnej liczby członków Rady Nadzorczej per se nie narusza dobrych obyczajów, skoro daje jedynie możliwość (a nie obowiązek) powołania 7 członków. Innymi słowy zaskarżona uchwała, bez dokonania wyboru większej liczby członków RN, nie wpłynęła na sposób funkcjonowania spółki. Stan osobowy pozostał taki sam jak przed podjęciem uchwały. Dopiero 30 maja 2018 roku odbyło się posiedzenie Walnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej, na którym wybrano nowych członków Rady Nadzorczej na kadencję 2018-2020, w liczbie 3, tj. w minimalnej liczbie przewidzianej umową spółki i zapisami ustawy Kodeks spółek handlowych. Sąd nie ocenia zmian personalnych dokonanych uchwałą na tym posiedzeniu, ponieważ nie jest to przedmiotem tego postępowania.

Konkludując, w ocenie Sądu, sama możliwość wyboru maksymalnie 7 członków Rady Nadzorczej nie jest zagrożeniem dla dotychczasowych uprawnień wspólników mniejszościowych. Nie ma znaczenia dla oceny sprzeczności z dobrymi obyczajami finansowanie przez wspólników pozwanej na podstawie miesięcznych opłat wnoszonych za ochronę znaków towarowych oraz innych usług. Jak podniesiono opłata ta jest dokonywana „za ochronę znaków towarowych oraz inne usługi świadczone przez pozwaną”, wobec tego wspólnicy nie finansują pozwanej przez sam przymiot bycia wspólnikiem, a wnoszą te opłaty za konkretne prawa i usługi, które samą możliwością zwiększenia członków RN, nie są zagrożone.

W przedmiotowej sprawie nie występuje także pokrzywdzenie wspólników mniejszościowych. Stwierdzenie powyższego mogłoby mieć miejsce, gdyby w wyniku uchwały pozycja wspólników w spółce zmniejszyła się, co może wiązać się z pogorszeniem ich sytuacji udziałowej bądź osobistej. Może to polegać na odebraniu praw lub zwiększeniu obowiązków. Pokrzywdzenie wspólnika to nie tylko powstanie "szkody" w jego majątku, może być również odnoszone do jego pozycji, dobrego imienia, naruszenia zasady równouprawnienia (podobnie wypowiedział się SN w kontekście art. 422 ksh w wyroku z dnia 17 czerwca 2010 r., III CSK 290/09, OSNC-ZD 2011, nr 1, poz. 10). Jak wyjaśniono powyżej samo zwiększenie przedziału liczby członków RN nie doprowadza samo w sobie do powstania krzywdy czy szkody po stronie wspólników. Ewentualne czynności faktyczne podjęte w związku z powołaniem konkretnych osób do RN mogłyby podlegać ocenie w odrębnym postępowaniu, natomiast umożliwienie powołania do 7 członków RN (zamiast do 5) nie może być oceniane jako krzywdzące wspólników. Innymi słowy dopiero powołanie nowych członków mogłoby doprowadzić do pokrzywdzenia, gdyż nie można z góry założyć, że dodatkowe miejsca faktycznie będą zajmowane przez osoby wskazane przez wspólnika większościowego. Można jedynie ponownie podnieść, iż możliwość powołania tylko wskazanych przez siebie osób wspólnik większościowy miał również przed podjęciem zaskarżonej uchwały, skoro umowa spółki nie przewiduje, iż każdy wspólnik musi mieć swojego przedstawiciela w RN. W ocenie Sądu, w tym przypadku, hipotetyczna możliwość zdominowania Rady Nadzorczej przez wspólnika większościowego, nie może być przesłanką do uchylenia uchwały.

Sąd ocenił, że powyższa zmiana nie ma znaczenia dla pozycji wspólnika większościowego, ponieważ jak słusznie zauważyła powódka, i tak posiada on wystarczającą większość do decydowania o funkcjonowaniu pozwanej spółki. Zgodnie z umową spółki w zgromadzeniu wspólników każdy udział odpowiada jednemu głosowi, a uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, przy czym zmiana umowy spółki, zwiększenie lub zmniejszenie kapitału zakładowego, połączenie lub likwidacja spółki, zapadają większością 2/3 głosów (§17). Zapis ten oznacza, że wspólnik większościowy z uwagi na posiadane udziały może podjąć kluczowe uchwały – posiada on wszystkie przewidziane w umowie spółki rodzaje większości głosów (tj. bezwzględną i kwalifikowaną 2/3).

Mając na uwadze powyższe rozważania należało uznać, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej uchwały na podstawie art. 249 § 1 ksh i dlatego też powództwo należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. W związku z tym, że powódka przegrała proces w całości, należało zasądzić od niej na rzecz pozwanej zwrot

kosztów procesu. Na zasądzoną kwotę 1097 zł składała się: opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) oraz koszt zastępstwa procesowego radcy prawnego (1 097 zł) zgodnie z § 8 pkt 22 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (w brzmieniu obowiązującym na datę wniesienia pozwu). Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania § 15 ust. 3 tego rozporządzenia z uwagi na brak zaistnienia przesłanek tam zawartych. W niniejszej sprawie Sąd nie dopatrył się po stronie pełnomocnika pozwanej niezbędnego nakładu pracy radcy prawnego uzasadniającego zastosowanie sześciokrotności stawki minimalnej. W szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach, czynności podjęte w sprawie nie wskazują na dużą pracowitość po stronie pełnomocnika. Brak było także uzasadnienia do zwiększenia wynagrodzenia pełnomocnika zważywszy na rodzaj i zawikłanie sprawy. Sprawa nie była obszerna, ani skomplikowana pod względem stanu faktycznego i prawnego.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Beata Dzierżko

Zarządzenie

(...)

SSO Beata Dzierżko